اثر جہت و قدرت میدان مغناطیسی بر جریان سیال داخل حفرہ

مربعی با مرز متحرک

امین حدیدی^ا و محمدرضا انصاری^۲ دانشکده فنی مهندسی

دانشگاه تربیت مدرس (تاریخ دریافت: ۹۰/۱۲/۱۶؛ تاریخ پذیرش: ۹۱/۰۸/۲۳)

چکیدہ

در تحقیق حاضر، اثرات اندازه و جهت میدان مغناطیسی بر میدان جریان داخل حفره مربعی با مرز متحرک در کل دامنه تغییرات قدرت میدان مغناطیسی که تاکنون به طور عملی مورد استفاده قرار گرفته (۰ تا ۱۰ تسلا)، مطالعه می شود. معادلات حاکم بر مسئله، شامل معادلات مومنتوم، پیوستگی و معادلات میدان مغناطیسی می باشند که با تدوین کد کامپیوتری کامل در محیط فرترن، به صورت عددی حل شده اند. برای حل معادلات مومنتوم و پیوستگی از روش حجم محدود، با استفاده از الگوریتم سیمپل و برای حل معادلات میدان مغناطیسی از روش تفاضل محدود استفاده شده است. مطالعه اثر میدان مغناطیسی بر توزیع سرعت، خطوط جریان و نیز گردابه های جریان نشان می دهد که اعمال میدان مغناطیسی یکنواخت و عمودی از سطح زیرین، با قدرت کمتر از ۲۰۱۱ تسلا سبب کوچک شدن گردابه های موجود در حفره می شود، به طوری که میدان مغناطیسی با قدرت حدود ۲۰۱۰ تسلا سبب ناپدید شدن گردابه جریان شده، در حالی که با افزایش بیشتر قدرت میدان مغناطیسی، گردابه های بزرگتری تشکیل می شود.

واژههای کلیدی: میدان مغناطیسی، حفره با مرز متحرک، گردابه، میدان جریان

Effects of Magnetic Field Direction and Strength on Square Lid-Driven Cavity Flow A. Hadidi and M.R. Ansari

Mech. Eng. Dep't. Tarbiat Modarres Univ. (Received: 6 March, 2012; Accepted: 13 November, 2012)

ABSTRACT

In this study, the effects of strength and direction of a magnetic field on lid-driven cavity flow in a wide range of magnetic field strength variations (0 to 10 Tesla) are studied. The governing equations, including conservative equations of momentum, continuity and magnetic field were solved numerically. Momentum and continuity were solved by the finite volume method, using SIMPLE algorithm where the finite difference method was used for solving of magnetic field equation. In this research, the effects of magnetic field on the velocity distribution, streamlines, and vortex flow shows that the vortices of the cavity shrink up to 0.01 Tesla, where the uniform and vertical magnetic field was applied from the bottom surface. For the magnetic field of 0.01 Tesla, the vortices disappear. Higher values of magnetic field create larger vortices.

Keywords: Magnetic Field, Lid-Driven Cavity, Vortex, Flow Field

amin.hadidi@yahoo.com - کارشناسی ارشد:

۲- دانشیار (نویسنده پاسخگو): mra_1330@modares.ac.ir

۱– مقدمه

مســئله جریـان داخـل حفـره بـا مـرز متحـرک، در بیشــتر کاربردهای مهندسی یک مسئله پایه میباشد، از اینرو همواره یک موضوع اصلی برای مطالعات تحقیقاتی بوده است.

نمونههایی از کاربردهای مطالعه جریان در داخل حفره تحت شرایط مختلف عبارت است از: رآکتورهای شیمیایی كاتاليزوري [1]، تجهيزات رسوب گيري بخار شيميايي [7]، استخراج روغن، بهبود عملکرد مبدل های حرارتی، مدیریت گرمایی خنک کننده های الکتریکی [۳]، نواحی متأثر از ميدانهاي الكترومغناطيسي [٥-۴]، مهندسي كوره [۶]، کلکتورهای انرژی خورشیدی [۷]، رآکتورهای هستهای [۹ و ۸]، نیروگاههای مگنتوهیدرودینامیک [۱۱–۱۰]، فرآوری مواد غذایی [۱۲]، شبیهسازی رشد کریستال و تولید شیشه [۱۳]. از این و، محققین زیادی مسئله جریان حفره با مرز متحرک را با شرایط مختلف مطالعه کردهاند. اریر و سزکلی ([۱۴]، اثـر میدان مغناطیسی خارجی اعمال شده به جریان سیال در یک حفره مربعی را بررسی کرده و دریافتند، حضور یک میدان مغناطيسي ميتواند سبب كند شدن جريان هاى جابه جايي طبیعی شود. در ضمن نشان دادند که قدرت میدان مغناطیسی یکی از فاکتورهای مهم در تعیین کیفیت کریستال میباشد. رودریاه ۲ و همکاران [۱۵]، اثر نیروی کشش سطحی بر جریان سیال رسانای الکتریکی در حفره مربعی تحت اثر میدان مغناطیسی عمودی را مورد مطالعه قرار دادند تا اثر این نیرو در میرا کردن حرکتهای هیدرودینامیکی را تحقيق كنند. جابهجايي آزاد در محفظه پر از ماده متخلخل، بهطور عددی توسط ژنگ^۳ و همکاران [۱۶]، مورد مطالعه قرار گرفت. آنها دریافتند، میدان مغناطیسی یک نیروی قابل توجه روی میدان جریان سیال و انتقال حرارت در محیط اشباع از سیال، اعمال می کند. ماتسچکه[†] و همکاران [۱۷]، اثر میدان مغناطیسی بر دنباله جریان فلز مذاب پشت استوانه را مطالعه کردند. آنها از میدان مغناطیسی برای کنترل دنباله استفاده کردند و گزارش دادند که میدانهای مغناطیسی خیلی قوی قادر به پایدار کردن جریان بوده و می تواند از جریان گردابه ها

جلوگیری کند. استفاده از میدان مغناطیسی خارجی برای کنترل ناپایداری های جریان اخیراً به یکی از جذاب ترین روشهای کنترل توربولانس با کاربرد نیروی حجمی خارجی تبديل شده است [14-14]. اطلاعات كمى درباره ناپايدارىها و گذار در جریانهای گردابهای MHD وجود دارد، جز این باور عمومی که میدان های مغناطیسی یک اثر میرا کنندگی دارد [۲۰]. تحقیقات آزمایشگاهی نیز در این زمینه محدود بوده است و بهدلیل مشکلات جدی اندازه گیری پارامترها در جریانهای فلز مذاب، همه نتایج آزمایشگاهی درباره پایـداری دوبعدی تقریباً محدود به اعداد رینولدز بالا می باشد [۱۷]. اخیراً رحمان⁶ و همکاران [۲۱]، اثرات میدان مغناطیسی را روی انتقال حرارت ترکیبی در یک کانال افقی با یک حفره باز که از سطح زیرین گرم شده را مورد بررسی قرار دادند. این محققین تأثیر میدان مغناطیسی بر جریان و نرخ انتقال حرارت را به ازای اعداد هارتمن برابر ۰، ۵، ۱۰ و۲۰ مطالعه کردند. آنها گزارش کردند که به ازای عدد هارتمن برابر صفر، یک گردابه در جریان داخل حفره وجود دارد که با افزایش قدرت میدان مغناطیسی یعنی در اعداد هارتمن برابر ۵، ۱۰ و ۲۰ این گردابه محو می شود.

بررسی ادبیات فن نشان میدهد تحقیقات مختلفی در زمینه بررسی اثرات میدان مغناطیسی بر جریان در حفره با مرز متحرک صورت گرفته است، ولی در این تحقیقات بیشتر اثرات میدان مغناطیسی بر نرخ انتقال حرارت، مخصوصاً عدد نوسلت مطرح بوده و اثر میدان مغناطیسی بر هیدرودینامیک جریان بهویژه اثر میدان به گردابههای جریان بهطور کامل مورد توجه جدی قرار نگرفته است. محققین مختلف اثر میدان مغناطیسی در بازه محدودی را بر میدان جریان مطالعه كرده و كل بازه تغييرات قدرت ميدان مغناطيسي مورد مطالعه قرار نگرفته است. از اینرو، در تحقیق حاضر اثر میدان مغناطیسی بر هیدرودینامیک جریان سیال بهویژه بر گردابههای جریان بهطور کامل در بازه تغییرات ممکن قدرت میدان مغناطیسی که در کاربردهای عملی مورد استفاده قرار می گیرد (۰ تا ۱۰ تسلا) مطالعه شده است. همچنین با توجه به اینکه در تحقیقات قبلی اثر جهت میدان مغناطیسی بر گردابههای جریان داخل حفره بررسی نشده است، اثر جهت و

¹⁻ Oreper and Szekely

²⁻ Rudraiah 3- Zeng

⁴⁻ Mutschke

⁵⁻ Rahman

راستای میدان مغناطیسی اعمال شده بر هیدرودینامیک جریان نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. با توجه به اینکه اکثر محققین اثر میدان مغناطیسی بر هیدرودینامیک جریان را کاهش سرعت و تعدیل توربولانس معرفی کردهاند، در این مقاله اثار میدان مغناطیسی در حالت میدان مغناطیسی با گرادیان منفی و مثبت در جهت جریان سیال مطالعه شده و اثر متفاوت آنها بر هیدرودینامیک جریان مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. اهداف اصلی تحقیق حاضر را به طور خلاصه به صورت زیر میتوان بیان کرد:

- مطالعه اثر میدان مغناطیسی با قدرتهای مختلف بر جریان سیال داخل حفره،
- مطالعه اثر علامت گرادیان میدان مغناطیسی در جهت جریان سیال و
 - مطالعه راستا و جهت ميدان مغناطيسي بر جريان.

۲ – معادلات حاکم جریان دوبعدی، گذرا، آرام و تراکمناپذیر در حفره با فرض خواص ثابت برای سیال، درنظر گرفته شده است. معادلات توصیف کننده مسئله، بهصورت زیر میباشد: معادله مومنتوم [۲۲]:

$$\rho \frac{\partial u}{\partial t} + \rho \vec{u} . \Delta \vec{u} - \mu \Delta \vec{u} + \Delta p =$$

$$\frac{1}{n} \nabla \times \vec{B} \times \vec{B} + \rho \vec{g}$$
(1)

معادله مومنتوم، همان معادله ناویر استوکس است که بهدلیل میدان مغناطیسی اعمال شده به جریان سیال، یک ترم نیروی حجمی به طرف دوم معادله افزوده میشود. در معادله فوق، u سرعت برحسب متر بر ثانیه، μ لزجت دینامیکی برحسب سرعت برحسب $\frac{T.m}{A}$ و B sc. η ، Pa.s η ، Pa.s η ، Pa.s و قدرت میدان مغناطیسی (چگالی شار مغناطیسی) برحسب معادله پیوستگی: $\nabla.\vec{u} = 0$ (T) معادله میدان مغناطیسی [TT]: $\partial \vec{B} + \frac{1}{2} \sqrt{\chi} \sqrt{1} = (\vec{R} \times \vec{\chi} + 1) \times \vec{\chi} + \frac{\delta \vec{R}}{2}$

$$\frac{\partial B}{\partial t} + \frac{1}{\eta} \vec{\nabla} \times \left(\frac{1}{\sigma} \vec{\nabla} \times \vec{B} \right) = \vec{\nabla} \times \left(\vec{u} \times \vec{B} \right). \tag{(7)}$$

در رابطه فوق، σ ضریب رسانندگی الکتریکی سیال برحسب $rac{A^2.S}{N.m^2}$

۲-۱- توصيف مسئله

در این تحقیق، جریان داخل حفره مربعی دوبعدی با مرز بالایی متحرک درنظر گرفته شده است. ابعاد حفره درنظر گرفته شده، برابر ۱ میباشد (L=۱m). شکل شماتیک مسئله در شکل ۱ نشان داده شده است. همانطور که در شکل ۱ مشاهده میشود، میدان مغناطیسی در مرز پایینی بهصورت یکنواخت و در جهت عمودی به میدان جریان داخل حفره که ناشی از حرکت مرز بالایی آن میباشد، اعمال شده است.

۲-۲- روش حل معادلات حاکم

با استفاده از خواص کـرل و دیـورژانس، معـادلات مومنتـوم و مغناطیسی بهصورت زیر سادهسازی میشود:

$$\rho \frac{\partial \vec{u}}{\partial t} + \rho \vec{u}.\vec{\nabla} \vec{u} - \eta \Delta \vec{u} + \vec{\nabla} p = \frac{1}{\eta} \vec{B}.\vec{\nabla} \vec{B}$$

$$1 \vec{\nabla} B^{2} \qquad (f)$$

$$\frac{-\eta}{\eta} \frac{-\eta}{2} + \rho_{g},$$

$$\frac{\partial \vec{B}}{\partial \vec{B}} = \frac{1}{2} - \frac{\eta}{\tau} - (\tau, \tau) + (\tau, \tau) - \tau$$

$$\frac{\partial B}{\partial t} = \frac{1}{\eta \sigma} \Delta \vec{B} + (\vec{B}.\vec{\nabla})\vec{u} - (\vec{u}.\vec{\nabla})\vec{B}.$$
 (Δ)

در تحقیق حاضر ترمهای شامل لاپلاس و دیورژانس در معادلات (۴) و (۵) با استفاده از روابط ریاضی، بهصورت زیر سادهسازی و گسستهسازی میشود تا بهصورت مناسب برای برنامهنویسی، تبدیل شود.

معادله مومنتوم در جهت x:

$$\rho \frac{\partial u_x}{\partial t} + \rho \left(u_x \frac{\partial u_x}{\partial x} + u_y \frac{\partial u_x}{\partial y} \right) - \mu \left(\frac{\partial^2 u_x}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u_x}{\partial y^2} \right) + \frac{\partial P}{\partial x} = M_1$$
(8)

معادله مومنتوم در جهت y:

$$\rho \frac{\partial u_y}{\partial t} + \rho \left(u_x \frac{\partial u_y}{\partial x} + u_y \frac{\partial u_y}{\partial y} \right) - \mu \left(\frac{\partial^2 u_y}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u_y}{\partial y^2} \right) + \frac{\partial P}{\partial y} = M_2$$
(Y)

در روابط فوق،M₁ وM₁ ترمهای چشمه میباشند که ناشی از میـدان مغناطیسـی اعمـال شـده بـه میـدان جریـان بـوده و بهصورت زیر، ساده میشوند:

$$M_{1} = \frac{1}{\eta} \left(B_{x} \frac{\partial B_{x}}{\partial x} + B_{y} \frac{\partial B_{x}}{\partial y} \right) - \frac{1}{2\eta} \frac{\partial B^{2}}{\partial x} + \rho g_{x}, \qquad (\Lambda)$$

$$M_{2} = \frac{1}{\eta} \left(B_{x} \frac{\partial B_{y}}{\partial x} + B_{y} \frac{\partial B_{y}}{\partial y} \right) - \frac{1}{2\eta} \frac{\partial B^{2}}{\partial y} + \rho g_{y}.$$
(9)

معادله پيوستگي:

9

$$\frac{\partial u_x}{\partial x} + \frac{\partial u_x}{\partial y} = 0 \tag{(1)}$$

معادله میدان مغناطیسی در جهت x:

$$\frac{\partial B_x}{\partial t} = \frac{1}{\eta \sigma} \left(\frac{\partial^2 B_x}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 B_x}{\partial y^2} \right) + \left(B_x \frac{\partial u_x}{\partial x} + B_y \frac{\partial u_x}{\partial y} \right) - \left(u_x \frac{\partial B_x}{\partial x} + u_y \frac{\partial B_x}{\partial y} \right)$$
(11)

معادله میدان مغناطیسی در جهت y:

$$\frac{\partial B_{y}}{\partial t} = \frac{1}{\eta \sigma} \left(\frac{\partial^{2} B_{y}}{\partial x^{2}} + \frac{\partial^{2} B_{y}}{\partial y^{2}} \right) + \left(B_{x} \frac{\partial u_{y}}{\partial x} + B_{y} \frac{\partial u_{y}}{\partial y} \right) - \left(u_{x} \frac{\partial B_{y}}{\partial x} + u_{y} \frac{\partial B_{y}}{\partial y} \right)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$(17)$$

$$($$

[۲۳]، برای حل میدان فشار استفاده شده است. معادله میدان مغناطیسی نیز با استفاده از روش تفاضل محدود حل می شود [۲۳]. گسستهسازی ترمهای جابهجایی در معادله مومنتوم و میدان مغناطیسی، با استفاده از روش هیبرید (طرح پیوندی) انجام شده است که ترکیب روشهای تفاضل مرکزی و بالادست میباشد. برای گسستهسازی ترمهای نفوذ در معادلات مغناطیسی و مومنتوم، از روش تفاضل مرکزی مرتبه دوم استفاده شده است. برای گسستهسازی مشتق زمانی سرعت و میدان مغناطیسی در معادلات (۶) تا (۹)، از روش اویلر مرتبه اول استفاده شده است. برای حل معادلات گسستهسازی شده مومنتوم، پیوستگی و مغناطیسی، یک کد کامپیوتری کامل در محیط فرترن تدوین شد تا رفتار میدان جریان سیال تحت تأثیر میدان مغناطیسی بررسی شود.

۲-۳- شرایط مرزی و اولیه

شرایط مرزی شامل شرط مرزی مغناطیسی و هیدرودینامیکی میاشد. شرط مرزی هیدرودینامیکی در تمام مرزهای هندسه مورد بحث، از برهمنهی اصل عدم لغزش (معادله ۱۳) و اصل عدم نفوذ در مرز جامد (معادله ۱۴) بهدست میآید. و اصل عدم نفوذ در مرز جامد (معادله ۱۴) بهدست میآید. مرزهای مسئله غیر از مرز بالایی ساکن میباشند، لذا: $\overrightarrow{n} \times \overrightarrow{u} = u_{wall},$ $\overrightarrow{n} . \overrightarrow{u} = 0.$

در معادلات فوق، n بردار عمود بر سطح است.

۲–۳–۱– **شرایط مرزی مغناطیسی**
مرزهای سمت چپ و راست هندسه به صورت سطوح کاملاً
عایق مغناطیسی درنظر گرفته می شود [۲۴]، لذا:
$$\vec{B} = 0.$$

مرزهای بالا و پایین هندسه به صورت سطوح کاملاً رسانای

مغناطیسی درنظر گرفته می شود [۲۴]، لذا:

$$\frac{\partial B}{\partial n} = 0. \tag{19}$$

شرایط اولیه مسئله به صورت زیر است:
(
$$\mu(x, y) = 0$$
 at $t = 0$

$$\begin{cases} u(x, y) = 0 & at \quad t = 0, \\ B(x, y) = 0 & at \quad t = 0. \end{cases}$$
(1Y)

۳- صحهگذاری نتایج

در این قسمت نخست استقلال حل از شبکه محاسباتی بررسی و در ادامه اعتبارسنجی نتایج ارایه خواهد شد. برای تعیین اندازه صحیح شبکه مورد مطالعه، محاسبات استقلال از شبکه به ازای شبکههای مختلف انجام گرفت که نمونهای از نتایج برای میدان مغناطیسی با قدرت ۰/۰۰۲ $B_0=0$ تسلا (۲۰ گاوس) و عدد رینولدز برابر ۱۰۰ برای شبکههای ۵۰×۵۰، گاوس) و عدد رینولدز برابر ۱۰۰ برای شبکههای ۵۰×۵۰ سنده است.

مؤلفههای سرعت در خط عرضی وسط حفره ($y=0/\Delta$) در شکل \mathbf{Y} نشان داده شده است. مشاهده می شود که نتایج، به ازای شبکههای ریزتر از $9 \cdot 9 \cdot 9 \cdot 9$ ، مستقل از شبکه می باشد. در نتیجه اندازه گامهای مکانی در شرایط ذکر شده در امتداد x و y برابر $2x=\Delta y=1/9$ خواهد بود.

۲-۳ – اعتبارسنجی نتایج

بهمنظور اعتبارسنجی نتایج و بررسی برنامه کامپیوتری تدوین شده در این تحقیق، نتایج مطالعه حاضر با نتایج تجربی مرجع [۲۵]، در حالتی که میدان مغناطیسی اعمال شده برابر صفر میباشد، مقایسه شده است (شکل ۳). با توجه به شکل ۳ مشاهده می شود، نتایج تحقیق حاضر تطابق خوبی با نتایج تجربی مرجع [۲۵] دارد.

۴- نتایج و بحث

در این قسمت نتایج مربوط به مطالعه اثر میدان مغناطیسی در بازه تغییرات قدرت میدان مغناطیسی در کاربردهای عملی (۰ تا ۱۰ تسلا) و نیز جهت اعمال میدان مغناطیسی بر جریان ایجاد شده ناشی از مرز متحرک در یک حفره مربعی برای عدد رینولدز برابر ۱۰۰، ارائه شده است. سیال مورد استفاده در این تحقیق، دارای تراوایی مغناطیسی نسبی برابر ۱۰۰ و ضریب رسانندگی الکتریکی برابر $\frac{A^2.S}{N.m^2}$

۴-۱ – بررسی اثر قدرت میدان مغناطیسی

در بخش حاضر، اثر تغییرات قدرت میدان مغناطیسی اعمال شده بر جریان داخل حفره با مرز متحرک نشان داده شده است (شکل ۴). در تمامی حالات اعمال میدان مغناطیسی بر میدان جریان سیال، اندازه و جهت میدان یکنواخت بوده و از طرف مرز پایینی حفره با مقادیر مختلف به میدان جریان با رینولدز ۱۰۰ اعمال شده است.

با ملاحظه شکل ۴ مشاهده می شود، با اعمال میدان مغناطیسی به میدان جریان سیال داخل حفره، خطوط و مشخصههای جریان تغییر مییابد؛ به طوری که اعمال میدان مغناطیسی به اندازه ۰/۰۰۱ تسلا سبب می شود، گردابه های گوشه های پایین حفره در مقایسه با حالتی که میدان مغناطیسی اعمال شده برابر صفر است، کوچک تر شود. روند

کاهش اندازه گردابهها با افزایش قدرت میدان مغناطیسی ادامه می یابد تا اینکه در حالتی که قدرت میدان برابر ۰/۰۱ تسلا می باشد، گردابه ها کاملاً ناپدید می شود و با نتایج ماتسچکه و همکاران [۱۷]مطابقت مینماید. این محققین گزارش کردند که اعمال میدان مغناطیسی به جریان سیال حول استوانه، سبب کوچکتر شدن دنباله پشت استوانه می شود. رحمان و همکاران [۲۱]، نیز گزارش کردند که با افزایش عدد هارتمن و در نتیجه افزایش قدرت میدان مغناطیسی اعمال شده به جریان در یک کانال با حفره باز، گردابه موجود در پله کوچکتر می شود. با افزایش قدرت میدان مغناطیسی، روند جریان سیال دچار تغییر می شود بهطوری که برای میدان های مغناطیسی با قدرت بیشتر از ۰/۰۱ تسلا، گردابه قویتری در گوشه سمت راست پایین حفره ایجاد شده و گردابههای دیگری نیز در گوشه بالایی تشکیل می شود. با افزیش قدرت میدان، اندازه گردابهها افزایش می یابد. به ازای قدرت میدان بیشتر از ۲ تسلا، اندازه گردابهها مجدداً دچار کاهش می شود که این تغییرات کم است. لازم بهذکر است که تسلا واحد بسیار بزرگی برای میدان مغناطیسی میباشد و در کاربردهای عملی معمولاً از واحد گاوس استفاده میشود. بزرگترین قدرت میدان مغناطیسی که در عمل مورد استفاده قرار می گیرد، در حدود ۷ تا ۱۰ تسلا است که در توکامک رآکتورهای گداخت هستهای برای محصور و معلقسازی پلاسما مورد استفاده قرار می گیرد [۲۶].

برای توضیح علت کاهش اندازه گردابهها با افزایش قدرت میدان مغناطیسی تا ۰/۰۱ تسلا، اثر میدان مغناطیسی یکنواخت و عمودی ۰/۰۱ تسلا به حفره با مرز متحرک که حاوی سیال با خواص الکتریکی و مغناطیسی زیادی می باشد، بررسی شده است تا اثر میدان مغناطیسی بر جریان با جزئیات بررسی قابل بررسی باشد (شکل ۵). سیال مورد نظر دارای تراوایی مغناطیسی نسبی برابر ۳۰۰ و ضریب گذردهی الکتریکی $\frac{A^2.s}{N.m^2}$

مربع) میباشد. کانتورهای سرعت ($v^2 + v^2 = u_{abs} = u_{abs}$) در شکلهای **۵–الف** و **۵–ب**، نمایش داده شده است. با توجه به شکل مشاهده میشود، گردابه بزرگی که در داخل حفره وجود دارد، در ناحیه ۴ شکل تشکیل شده و یک گردابه ناقص در ناحیه ۵ بهوجود میآید. گردابهها در مناطق با سرعت کم تشکیل میشوند، نظیر مجاورت پلهها در مسیر جریان و یا گوشههای پایینی حفره در حالتی که میدان مغناطیسی اعمال نشده باشد (شکل ۵–ج). با توجه به شکل **۵** نیز مشاهده میشود نواحی ۴ و ۵ کمترین مقدار سرعت در میدان جریان را دارا میباشند. تصور کلی از اثر میدان مغناطیسی بر جریان سیال این است که سبب کند شدن جریان سیال میشود [۲۵ – ۲۷] و [۲۰–۲۷].

در حالی که با مقایسه شکلهای ۵–الف و ۵–ج مشاهده می شود اعمال میدان مغناطیسی سبب افزایش سرعت در ناحیه ۱ می شود. با توجه به شکل ۵–د مشاهده می شود، گرادیان میدان مغناطیسی در نواحی متناظر با ۱ و ۵، بیشتر از مناطق دیگر حفره می باشد. به عبارت دیگر، با افزایش فاصله از سطح زیرین حفره در امتداد محور عمودی، قدرت میدان مغناطیسی کاهش می یابد. در نتیجه گرادیان میدان مغناطیسی در جهت محور عمودی در داخل حفره منفی مغناطیسی در جهت محور عمودی در داخل حفره منفی است. با اینکه میدان مغناطیسی اعمال شده از سطح زیرین حفره یکنواخت می باشد، ولی با عبور از داخل جریان تضعیف می شود، و این سبب به وجود آمدن گرادیان منفی میدان مغناطیسی در جهت مثبت محور عمودی می شود.

با توجه به شکل **۵**−**ب** مشاهده می شود، جریان در داخل حفره، ساعتگرد است. در نتیجه جهت جریان سیال در سـمت چپ حفره از جمله ناحیه ۱، در جهت مثبـت محـور عمـودی بوده و در سمت راست حفره از جمله ناحیه ۳، در جهت منفی محور عمودی میباشد. از اینرو در سمت چپ حفره، گرادیان میدان مغناطیسی در جهت جریـان سـیال، منفـی بـوده و در سمت چپ، مثبت میباشد.

شکل (۵): اثر میدان مغناطیسی با قدرت ۰/۰۱ تسلا بر جریان داخل حفره؛ (الف) کانتورهای سرعت، (ب) خطوط جریان، (ج) کانتورهای سرعت و خطوط جریان در غیاب میدان مغناطیسی، (د) کانتورهای میدان مغناطیسی.

همانند نیروی اعمال شده به جریان سیال در جهت گرادیان منفی فشار و یا انتقال گرما در جهت گرادیان منفی دمایی و انتقال جریان الکتریکی در جهت گرادیان منفی پتانسیل الکتریکی، در مبحث مگنتوهیدرودینامیک نیز گرادیان منفی میدان مغناطیسی در جهت جریان سیال، سبب اعمال نیرو به میدان جریان سیال در جهت جریان شده و سبب افزایش سرعت آن میشود؛ در حالیکه گرادیان مثبت میدان مغناطیسی در جهت جریان سیال، سبب اعمال نیرو در خلاف جهت جریان شده و سبب کند شدن سرعت سیال می مشود. از اینرو میدان مغناطیسی با گرادیان منفی در سمت

چپ حفره سبب افزایش سرعت جریان سیال شده و در سمت راست حفره، گرادیان مثبت میدان مغناطیسی در جهت جریان، سبب مقاومت در برابر جریان میشود. به همین دلیل در شکل ۵–ب مشاهده می شود، خطوط جریان در سمت راست حفره به سمت چپ که مقاومت کمتری در برابر جریان سیال وجود دارد، کشیده می شوند. همچنین با ملاحظه شکل مشاهده می شود قبل از اعمال میدان مغناطیسی، گوشه های پایین حفره کمترین مقدار سرعت میدان جریان را دارا می باشند و در این دو گوشه، گرداب تشکیل می شود؛ در حالی که اعمال میدان مغناطیسی به دلایل گفته شده، در

گوشهها مخصوصاً در گوشه سمت چپ که میدان مغناطیسی، گرادیان منفی در جهت جریان سیال دارد، سبب افزایش سرعت جریان سیال میشود. بنابراین از بهوجود آمدن ناحیههای کم سرعت در آن گوشهها که باعث جدایش جریان سیال شده و تشکیل گردابه میدهد، جلوگیری میکند.

کانتورهای میدان مغناطیسی در جریان مورد بررسی که برایند مؤلفههای میدان مغناطیسی ($\frac{2}{B_{abs}} = \sqrt{B_x^2 + B_y^2}$) در هر نقطه از میدان جریان میباشد، در شکل ۵–د نمایش داده شده است. در شکل ۵–د مشاهده میشود توزیع میدان مغناطیسی در داخل حفره نامتقارن است. با توجه به معادل میدان مغناطیسی حاکم بر مسئله (طرف راست معادلات (۳) مغناطیسی بههم وابسته میباشند، به عبارت دیگر تغییرات مغناطیسی داخل حفره سبب تغییر در میدان مغناطیسی میشود.

شکل (۶): خطوط میدان مغناطیسی در داخل حفره به ازای قدرت میدان برابر ۰/۰۱ تسلا.

خطوط میدان مغناطیسی در داخل حفره در شکل ۶ نمایش داده شده است. مشاهده میشود با وجود اینکه میدان مغناطیسی بهطور یکنواخت و عمودی از سطح زیرین حفره اعمال میشود، ولی با عبور از حفره دچار تغییر میشود. میدان مغناطیسی اعمال شده سبب اعمال نیرو به سمت چپ حفره در جهت جریان شده و سبب افزایش سرعت در این

ناحیه و اعمال نیروی مقاوم در سمت راست می شود که از این طریق میدان مغناطیسی اعمال شده سبب تغییر در میدان جریان می شود. در نتیجه خطوط جریان به سمت چپ حفره کشیده می شود و میدان مغناطیسی را نیز تحت الشعاع قرار می دهد (معادلات ۴–۳). در نتیجه این رفتار، میدان مغناطیسی نیز به صورت نا متقارن درداخل حفره توزیع می شود.

در شکل ۷ مقدار سرعت جریان در حالت مورد بررسی، برای دو وضعیتی که میدان مغناطیسی اعمال شده و حالتی که جریان داخل حفره متأثر از میدان مغناطیسی خارجی نباشد، بر روی خط افقی در وسط حفره ارائه شده است.

با ملاحظه شکل ۷، مشاهده می شود اعمال میدان مغناطیسی سبب افزایش شدید مقدار سرعت جریان در سمت چپ حفره می شود که دلیل آن گرادیان منفی میدان مغناطیسی در امتداد جریان در سمت چپ و در نتیجه تقویت میدان جریان سیال از طرف میدان مغناطیسی می باشد.

شکل (۷): توزیع سرعت در خط مرکزی افقی در حالتی که میدان مغناطیسی اعمال شده برابر ۰ و ۰/۰۱ تسلا می باشد.

از طرف دیگر مشاهده می شود با وجود افزایش نیروی مقاوم در برابر جریان سیال در سمت راست حفره در اثر اعمال میدان مغناطیسی اعمال شده، مقدار سرعت جریان سیال نسبت به حالتی که میدان مغناطیسی وجود ندارد، اندکی افزایش یافته است که این امر بهدلیل جریان پر

سرعتی است که از سمت چپ حفره پس از گردش در حفره به سمت راست آن میرسد.

در شکل ۴ مشاهده شد که با افزایش قدرت میدان مغناطیسی از مقدار ۰/۰۱ تسلا، دوباره گردابهای در گوشه سمت راست پایین حفره تشکیل می شود و علاوه بر آن گردابه، در گوشه بالایی سمت چپ حفره نیز گردابه دیگری تشکیل می شود. برای روشن شدن دلیل این امر، کانتورهای سرعت، میدان مغناطیسی و خطوط جریان در حالتی که میدان مغناطیسی اعمال شده به میدان جریان برابر ۰/۱ تسلا باشد، در شکل ۸ ارائه شده است. با توجه به شکل ۸ مشاهده میشود توزیع میدان مغناطیسی در داخل حفرہ تقریباً متقارن میباشد. در این حالت قدرت میدان مغناطیسی خیلی زیاد بوده و سبب اعمال نیروی زیادی به جریان سمت چپ حفره می شود که سبب حرکت شدید سیال در سمت چپ شده و در نتیجه باعث می شود سیال با سرعت زیادی در مسیرهای دایرهای داخل حفره جریان یابد. این سرعت زیاد جریان، سبب جدایی آن در گوشه بالایی و پایینی شده و سبب تشكيل گردابه مي شود. به همين دليل خطوط جريان و گردابه مرکزی حفره تقریباً در مرکز حفره قرار می گیرد و به سمت گوشهها کشیده نمیشود. با افزایش بیشتر قدرت میدان مغناطیسی، جریان حول مسیر دایرهای در حفره شدیدتر شده که سبب جدایی جریان در گوشه سمت راست بالایی حفره نیز شده و باعث تشکیل گردابه در گوشه سمت راست بالایی حفره می شود. لازم به ذکر است که در گوشه سمت چپ پایین حفره در حالتی که میدان مغناطیسی اعمال می شود، گردابه ای تشکیل نمی شود. به دلیل هم جهت بودن نیروی اعمال شده در سمت چپ با جهت جریان، ناحیه با سرعت کم در گوشه پایینی حفره کوچک باقی مانده و گردابه تشکیل نمی شود.

توزیع سرعت جریان بر روی خط افقی وسط داخل حفره برای حالتهای ارائه شده در شکل ۴، در شکل ۹ ارائـه شـده است. با ملاحظه شکل ۹ مشاهده می شود بـا افـزایش قـدرت میدان مغناطیسی اعمـال شـده از مقـدار ۰ تـا ۰/۰۰۵ تسلا، سرعت در خط مرکزی افزایش مییابد، ولی افزایش سرعت در سمت راست حفره بیشتر از سمت چپ می باشد؛ در حـالی کـه

نیروی اعمال شده از میدان مغناطیسی بر میدان جریان، در سمت چپ حفره همجهت با جریان و در سمت راست حفره بر خلاف میدان جریان است. علت این امر را به ایس صورت می توان توضیح داد که به ازای مقادیر کم میدان مغناطیسی همان طور که در شکل ۵–د نیز نمایش داده شد، توزیع میدان مغناطیسی در حفره نامتقارن است و خطوط جریان به سمت مرکز حفره که در آن نیروی مقاوم در برابر جریان کم می باشد، متمایل شده و با توجه به اینکه تحت تأثیر جریان پر سرعت سـمت چـپ حفـره مـیباشـند، شـتاب مـیگیرنـد و همان گونه که دیده می شود، بیشینه مقدار سرعت در فاصله دورتـری از دیـواره قـرار دارد کـه در آن نیروهـای مقـاوم مغناطیسی در برابر جریان شدیدتر است. به ازای مقادیر میدان مغناطیسی بزرگتر از ۰/۰۵ تسلا، مشاهده می شود مقدار سرعت در سمت چپ حفره شدیدتر از سمت راست است که این بهدلیل نیروی مغناطیسی موافق جریان در سمت چپ و نیروی مغناطیسی مخالف جریان در سمت راست می اشد. در این حالت همان گونه که در شکل ۸-ج نيز نمايش داده شده است، توزيع ميدان مغناطيسي يكنواخت بوده و جریان در داخل حفره در مسیرهای دایرهای حول مرکز برقرار می شود و به سمت خاصی متمایل نمی شوند.

۲-۴ – بررسی اثر جهت میدان مغناطیسی

در این قسمت، اثر میدان مغناطیسی با قدرت ۲ تسلا با جهتهای مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. شکل ۱۰ خطوط جریان داخل حفره را تحت اثر میدان مغناطیسی با قدرت ۲ تسلا با جهتهای مختلف اعمال میدان را نشان میدهد. شکل ۱۰–الف، خطوط جریان بدون میدان مغناطیسی را نشان میدهد، در شکل ۱۰–ب خطوط جریان با میدان مغناطیسی اعمال شده بهطور عمودی از سطح زیرین که بهصورت عمودی از سطح بالایی اعمال شده، در شکل ۱۰–ج نمایش داده شده است. در شکل ۱۰–د، اثر میدان مغناطیسی افقی اعمال شده از سطح جانبی بر خطوط جریان نمایش داده شده است.

شکل (۹): توزیع سرعت در خط افقی مرکزی حفره به ازای مقادیر مختلف میدان مغناطیسی اعمال شده.

با ملاحظه شکل ۱۰ مشاهده می شود، میدان جریان داخل حفره علاوه بر قدرت میدان مغناطیسی و گرادیان آن، به جهت میدان مغناطیسی اعمال شده نیز بستگی دارد. وقتی میدان مغناطیسی از سطح پایینی اعمال می شود، در گوشه پایینی سمت چپ حفره، گردابهای تشکیل نمی شود. در حالی که اگر همین میدان از سطح بالایی حفره اعمال شود، از تشکیل گردابه در گوشه بالایی سمت راست، جلوگیری می کند؛ زیرا در حالتی که میدان مغناطیسی از زیر اعمال می شود، نیروی اعمال شده از طرف میدان در سمت چپ حفره با جریان سیال هم جهت می باشد؛ در حالی که وقتی میدان مغناطیسی از سطح بالایی حفره اعمال می شود، نیروی

میدان مغناطیسی در سمت راست با جریان حفره هم جهت می شود. این تغییرات سبب کاهش نواحی کم سرعت در گوشه راست بالایی شده و از تشکیل گردابه جلوگیری می کند. اعمال میدان مغناطیسی با همان قدرت از سمت چپ، سبب تغییر در اندازه گردابهها و شکل خطوط جریان می شود که این به دلیل نیروی عرضی وارد شده به میدان جریان از طرف میدان مغناطیسی است. همچنین با مقایسه شکل ۱۰-ب و ۱۰-ج مشاهده می شود که خطوط جریان در

این دو حالت متقارن میباشند. قدرت و راستای میدان مغناطیسی اعمال شده و نیز شرایط هیدرودینامیکی در هر دو حالت یکسان است. تنها تفاوتی که وجود دارد این است که در شکل ۱۰–ب میدان مغناطیسی از سطح زیرین اعمال شده اما در شکل ۱۰–ج، میدان از سطح بالایی به حفره اعمال شده است. بنابراین، الگوهای جریان در این دو حالت متقارن میباشند. در نتیجه جهت میدان مغناطیسی اعمال شده نیز میتواند تشکیل، اندازه و محل گردابهها را کنترل کند.

شکل (۱۰): اثر جهت میدان مغناطیسی بر جریان داخل حفره؛ (الف) بدون میدان مغناطیسی، (ب) میدان مغناطیسی اعمال شده از سطح زیرین با قدرت ۲ تسلا، (ج) میدان مغناطیسی اعمال شده از سطح بالایی با قدرت ۲ تسلا، (د) میدان مغناطیسی اعمال شده از سطح چپ با قدرت ۲ تسلا.

مراجع

- Revnic, C., Grosan, T., Pop, I., and Ingham, D.B. "Magnetic Field Effect on the Unsteady Free Convection Flow In a Square Cavity Filled with a Porous Medium with a Constant Heat Generation", Int. J. Heat and Mass Transfer, Vol. 54, No's. 9-10, pp. 1734-1742, 2011.
- 2. Iwanik, P.O. and Chiu, W.K.S. "Temperature Distribution of an Optical Fiber Traversing Through a Chemical Vapor Deposition Reactor", Numerical Heat Transfer, Part A, Vol. 43, No. 3, pp. 221–237, 2003.
- Florio, L.A. and Harnoy, A. "Combination Technique for Improving Natural Convection Cooling In Electronics", Int. J. Thermal Sci., Vol. 46, No. 1, pp. 76–92, 2007.
- Saha, L.K., Hossain, M.A., and Gorla, R.S.R. "Effect of Hall Current on The MHD Laminar Natural Convection Flow from a Vertical Permeable Flat Plate with Uniform Surface Temperature", Int. J. Thermal Sci., Vol. 46, No. 8, pp. 790–801, 2007.
- Hadidi, A., Ansari, M.R., and Azimi, A. "Numerical Study of Magnetic Field Effects on Lid-Driven Rectangular Cavity Flow of Single-Phase Fluid and Nanofluid", The 3rd Conf. on Applications of CFD in Chemical and Oil Industries, Iran Univ. of Sci. and Tech., Iran, 2011.
- Lim, K.O., Lee, K.S., and Song, T.H. "Primary and Secondary Instabilities in a Glass-Melting Surface", Numerical Heat Transfer, Part A, Vol. 36, No. 3, pp. 309–325, 1999.
- Singh, S. and Sharif, M.A.R. "Mixed Convective Cooling of a Rectangular Cavity With Inlet and Exit Openings on Differentially Heated Side Walls", Numerical Heat Transfer, Part A, Vol. 44, No. 3, pp. 233–253, 2003.
- Hadidi, A. and Ansari, M.R. "Applying Magnetic Field on Cooling Fluid Pipes for Heat Transfer Enhancement", The 2nd Conf. on Nuclear Tech., Iranian Organization of Atomic Energy, Iran, 2010.
- Hadidi, A. and Ansari, M.R. "Numerical Study of Bubbly Two-phase flow under magnetic field effect by Using a Level Set Method", The 3nd Conf. on Thermal Power Plants, Amirkabir Univ. of Tech., Tehran, Iran, 2011.
- Nimvari, M., Hadidi, A., Jafarian, A., and Garjasi, N. "Analysis of Triple Combined Cycle with MHD Generator as a Topping Cycle", The 3rd Conf. on Thermal Power Plants, Amirkabir Univ. of Tech., Tehran, Iran, 2011.

۵- نتیجهگیری

با توجه به اینکه توزیع سرعت در میدان جریان، شکل خطوط جریان و نیز اندازه و محل گردابهها در پایداری جریان و نرخ انتقال حرارت بسیار تعیین کننده میباشد و در تحقیقات گذشته اثرات میدان مغناطیسی بر میدان جریان داخل حفره با مرز متحرک بهطور کامل مورد توجه قرار نگرفته بود، در این مقاله اثر میدان مغناطیسی در بازه تغییرات قدرت میدان مغناطیسی که در عمل استفاده میشود (۰ تا ۱۰ تسلا) و نیز جهت اعمال میدان مغناطیسی بر جریان ایجاد شده ناشی از مرز متحرک در یک حفره مربعی بررسی شد. مشخص شد، اعمال میدان مغناطیسی سبب تغییر در توزیع سرعت جریان و نیز اندازه و محل گردابهها میشود. نتایج عمدهای که از این تحقیق بهدست آمدند، عبارت است از:

۱- با اینکه میدان مغناطیسی اعمال شده از سطح زیرین به حفره یکنواخت میباشد، ولی با عبور از جریان داخل حفره بهدلیل مقاومت مغناطیسی سیال، حالت غیر یکنواخت بهخود میگیرد. بههمین دلیل، به میدان جریان داخل حفره نیرویی وارد میشود که در سمت چپ حفره همجهت و در سمت راست حفره، مخالف جریان سیال میباشد،

۲- اعمال میدان مغناطیسی با قدرت ۲ تا ۲/۰۱ تسلا به میدان جریان داخل حفره، سبب ناپدید شدن گردابههای موجود در جریان با عدد رینولدز ۱۰۰ میشود. با افزایش قدرت میدان مغناطیسی، ابتدا گردابه بزرگی در گوشه پایین سمت راست بهوجود میآید. با افزایش بیشتر قدرت میدان مغناطیسی، گردابههای بزرگی بهترتیب در گوشه سمت چپ و راست بالایی تشکیل میشود،

۳- با تغییر قدرت میدان مغناطیسی اعمال شده از سطح زیرین حفره از مقدار ۰/۰۰۱ تا ۱۰ تسلا، هیچ گردابهای در گوشه سمت چپ پایین حفره تشکیل نمی شود و

۴- میدان جریان داخل حفره علاوه بر قدرت میدان مغناطیسی و گرادیان آن، به جهت میدان مغناطیسی اعمال شده نیز بستگی دارد. در نتیجه جهت میدان مغناطیسی اعمال شده نیز میتواند تشکیل، اندازه و محل گردابهها را کنترل کند. in MHD Flows, Aussois, France, pp. 491-500, 1994.

- Rahman, M.M., Parvin, S., Saidur, R., and Rahim, N.A. "Magnetohydrodynamic Mixed Convection in a Horizontal Channel with an Open Cavity", Int. Communications in Heat and Mass Transfer, Vol. 38, No. 2, pp. 184-193, 2011.
- Golub, G.H., Greenbaum, A., Stuart, AM., and Suli, E. "Mathematical Methods for the Magnetohydrodynamics of Liquid Metals", The 1nd ed., Oxford Univ. Press, 2006.
- 23. Patankar, S.V. "Numerical Heat Transfer Fluid Flow", McGraw-Hill, New York, 1980.
- Ben Salah, N., Soulaimani, A., and Habashi, W.G.
 "A Finite Element Method for Magnetohydrodynamic", Computer Methods in Applied Mech. and Eng., Vol. 190, No's. 43-44, pp. 5867-5892, 2001.
- Hirsch, Ch. "Numerical Computation of Internal and External Flows", Vol. 1, Fundamentals of Computational Fluid Dynamics, The 1nd Ed., JohnWiley & Sons, Butterworth-Heinemann, 2007.
- Stacey, W.M. "An Introduction to the Physics and Technology of Magnetic Confinement Fusion", 1nd ed., Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, 2010.
- Revnic, C., Grosan, T., Pop, I., and Ingham, D.B. "Magnetic Field Effect on the Unsteady Free Convection Flow in a Square Cavity Filled with a Porous Medium with a Constant Heat Generation", Int. J. Heat and Mass Transfer, Vol. 54, No's. 9-10, pp. 1734–1742, 2011.
- Venkatachalappa, M., Younghae, D., and Sankar, M. "Effect of Magnetic Field on the Heat and Mass Transfer in a Vertical Annulus", Int. J. Eng. Sci., Vol. 49, No. 3, pp. 262–278, 2011.
- Sankar, M., Venkatachalappa, M., and Younghae, D. "Effect of Magnetic Field on the Buoyancy and Thermocapillary Driven Convection of an Electrically Conducting Fluid in an Annular Enclosure", Int. J. Heat and Fluid Flow, Vol. 32, No. 2, pp. 402–412, 2011.
- Sathiyamoorthy, M. and Chamkha, A. "Effect of Magnetic Field on Natural Convection Flow in a Liquid Gallium Filled Square Cavity for Linearly Heated Side Wall(s)", Int. J. Thermal Sci., Vol. 49, No. 9, pp. 1856-1865, 2010.

- Hadidi, A., Ansari, M.R., Nimvari, M., "Numerical Study of Magnetic Field Effect on Stagnant Droplet Using the Level Set Method", The 1st Conference on Mechanical Engineering, Abhar University, Iran, 2011.
- Rahman, M.M., Alim, M.A., and Sarker, M.M.A. "Numerical Study on The Conjugate Effect of Joule Heating and Magnato-Hydrodynamics Mixed Convection in an Obstructed Lid-Driven Square Cavity", Int. Communications in Heat and Mass Transfer, Vol. 37, No. 5, pp. 524–534, 2010.
- Abdalla, M. and Al-Amiri, A.M. "Analysis of Momentum and Energy Transfer in a Lid-Driven Cavity Filled with a Porous Medium", Int. J. Heat and Mass Transfer, Vol. 43, No. 19, pp. 3513-3257, 2000.
- Oreper, G.M. and Szekely, J. "The Effect of an Externally Imposed Magnetic Field on Buoyancy Driven Flow in a Rectangular Cavity", J. Crystal Growth, Vol. 64, No. 3, pp. 505–515, 1983.
- Rudraiah, N., Venkatachalappa, M., and Subbaraya, C.K. "Combined Surface Tension and Buoyancy-Driven Convection in a Rectangular Open Cavity in the Presence of Magnetic Field", Int. J. Non-linear Mech., Vol. 30, No. 5, pp. 759– 770, 1995.
- Zeng, M., Wang, Q.W., Huang, Z.P., Wang, G., and Ozoe, H. "Numerical Investigation of Natural Convection in an Enclosure Filled with Porous Medium under Magnetic Field", Numerical Heat Transfer, Part A, Vol. 52, No. 10, pp. 959–971, 2007.
- Mutschke, G., Shatrov, V., and Gerbeth, G. "Cylinder Wake Control by Magnetic Fields in Liquid Metal Flows", Experimental Thermal and Fluid Sci., Vol. 16, No's. 1-2, pp. 92-99, 1998.
- Brown, G.L. "Vorticity in the Electromagnetic Control of Turbulence", APS-DFD Meeting, Atlanta, 1994.
- Rabiee, A.R., Ghadak F., and Haghiri, A. "Experimental Analysis of the Effect of a Vortex Generator on the Performance of a Subsonic Conical Diffuser", Mech. & Aerospace Eng. J. Vol. 4, No. 1, 2008.
- Meng, J.C.S. "Experimental Studies of a Seawater Superconducting Electromagnetic Thruster: A Continuing Quest for Higher Magnetohydrodynamic Propulsive Efficiency", Proc. of the Second Int. Conf. on Energy Transfer